

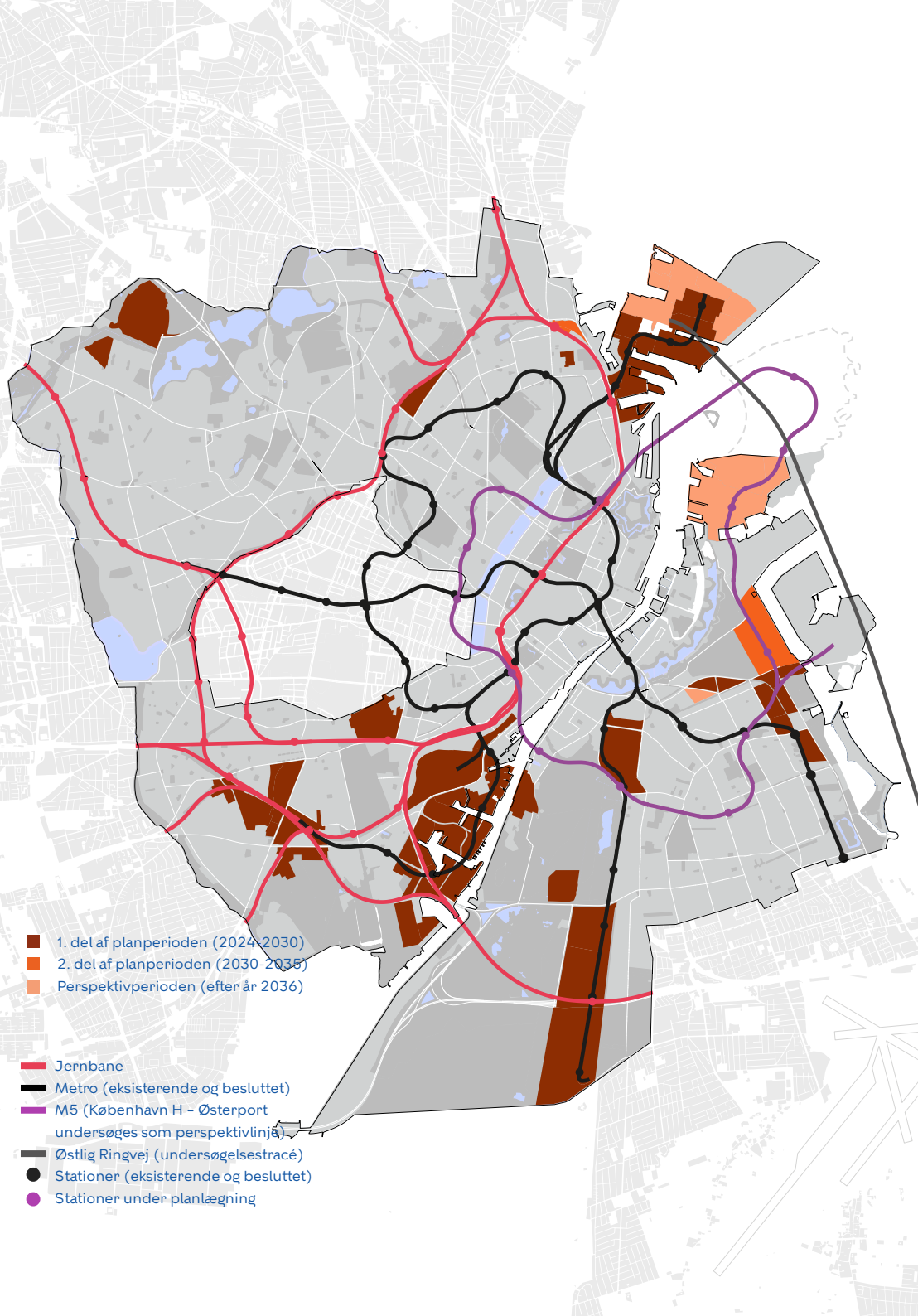
Fremtidens klimavenlige hovedstad

Kommuneplan pixi-version

2024

Kommuneplan 2024 skal sikre, at fremtidens København bliver en by for alle.

Københavns Kommuneplan 2024 blev vedtaget af Københavns Borgerrepræsentation d. 12. december 2024 og sætter retningen for udviklingen af København i årene frem til 2036.

Denne pixi-udgave af kommuneplanen giver en introduktion til planen, som

kan findes i sin helhed på [kp24.kk.dk](https://www.kk.dk/kp24). Indholdet i pixi-udgaven er udvalgt med udgangspunkt i de fem kapitler i hovedstrukturen og målene for Københavns udvikling, og er Økonomiforvaltningens redaktionelle opsummering af kommuneplanens nye planmæssige muligheder.

Indhold —

6 — **Forord**

8 — **Byvision for
København**

12 — **Kapitel 1**
Hovedstadens byudvikling
og mobilitet

26 — **Kapitel 2**
Boliger og sammenhængende by

36 — **Kapitel 3**
En by med erhverv
og studiemiljø

44 — **Kapitel 4**
En sund klimaby med plads til
natur, kultur og fritid

52 — **Kapitel 5**
Udvikling med respekt
for byens sjæl

Forord —

Ansvarlig udvikling af København —

København er en fantastisk by! Det er ikke bare noget, vi selv siger. København er flere gange kåret til verdens bedste by at bo og leve i. Vores by er verdensberømt for sin cykelkultur, for det rene badevand i havnen og et byliv med kulturtilbud og restauranter i verdensklasse. Byen er bundet sammen af et topmoderne metrosystem, vi har eldrevne busser og havnebusser, og vi har brede cykelstier og cykelbroer.

København er blevet til dit og mit København, fordi andre før os har truffet rettidige og modige beslutninger for fremtiden. Det er et vilkår, at vi altid skal se frem, så vores by hver dag bliver endnu bedre. Ansvarlig udvikling af København handler om at udvikle byen, når det er nødvendigt. Men det handler også om at passe på den by, vi allerede har.

Befolkningstallet fortsætter med at stige. København ventes at vokse med knap 120.000 nye borgere frem mod 2060. Det er en af byens største udfordringer at skabe plads til de mange nye københavnere, og samtidig sikre, at

København er en by, hvor man kan bo hele livet – også selv om ens livssituation ændrer sig. Boligmarkedet er allerede i dag under pres. Der bliver simpelthen bygget for lidt. Vi skal skabe rammerne for et tilgængeligt boligmarked, så københavnerbørn også i fremtiden kan flytte hjemmefra i deres egen by, der skal være familieboliger til store og små familier, ungdomsboliger til de studerende, seniorbofællesskaber og billige boliger til byens mest udsatte. Der er kamp om hver eneste kvadratmeter i København, og i takt med at vi bliver flere, der skal deles om byen, stiger presset på byens faciliteter.

Vi bor allerede tæt, og det er godt. For den tætte by er også den mest klimavenlige by. Her bruger vi mindre energi, vand og varme, vi deles om vigtig infrastruktur. Vi ejer færre biler og kører færre kilometer. Vi cykler til arbejde og rejser oftere med kollektiv transport.

Men det er ikke uden udfordringer at bo tæt. Vi skal bruge hver eneste kvadratmeter i byen klogt. Vi skal pladsoptimere, dobbeltudnytte og få det bedste ud af den plads, vi har.

Når vi udvikler København, skal vi skal passe på de bygninger, områder og miljøer, der har betydning for københavnernes. Det er ikke kun bygninger, der fortæller historien om København, som den står skrevet i historiebøgerne. Det er også bygninger, der fortæller københavnernes historie om København.

Kommuneplan 2024 skal danne rammen om en ansvarlig udvikling af vores by. Den skal sikre, at fremtidens København bliver en by for alle. Derfor gælder det også, at hvis man vil bygge i København, så skal man også tage ansvar for byen. København skal være en grøn og klimavenlig by med blandede boliger, spændende bykvarterer og gode forbindelser. En by, der fungerer i hverdagen, og en by, der danner rammen om det gode københavnertiliv.

Alt det skal vi skabe sammen; politikere, erhvervsliv og københavnere.

God læselyst!

Lars Weiss
Overborgmester

Byvision for København —

Fremtidens klimavenlige hovedstad skal udvikles med fokus på de egenskaber, der gør København til en grøn og sundhedsfremmende by. Det skal understøtte en udvikling af København, som en by, som mange ønsker at bo i, besøge, studere, arbejde og leve i.

Byvision for København —

Storby for mennesker — København skal være en by som skaber rammen for høj livskvalitet og rum for alle. Den skal være en 15-minutters by, hvor de fysiske rammer for hverdagslivet skaber de bedste forudsætnin-ger for, at daglige gøremål, som fx arbejde, indkøb, uddannelse, kultur- og fritidsaktiviteter og sundhedsfacili-teter, ikke er mere end et kvarter væk med cykel eller gang. Det skal være en by, hvor bæredygtig byudvikling, livs-kvalitet, kunst og kultur, sundhed, triv-sel og tryghed fortsat gør byen til en af verdens bedste byer at bo og leve i og besøge. Udviklingen af byen skal base-res på universelt design, så byen ind-rettes for alle – også mennesker med handicap.

Det er vigtigt, at København har et bo-ligmarked i balance, hvor der er mulig-

hed for at eje, såvel som leje sin bolig, og her er hensynet til vores mest sår-bare københavnernes behov for en bil-lig bolig vigtigt.

Byens erhvervsliv og uddannelsesinsti-tutioner er vigtige for Danmark og ho-vedstadsregionen. De skal sikre den alsidige og balancerede udvikling af nye arbejdspladser og kompetencer for byens borgere. Samtidig kan de til-trække nye borgere, som kommer for at arbejde, forske eller studere. De bi-drager til det levende byliv, som er re-sultatet af de mange befolkningsgrup-per, der dagligt bor, studerer eller arbejder i byen.

København skal fortsat være en grøn og klimavenlig hovedstad, der går forrest i den grønne omstilling og sætter ambi-tiøse mål for fremtiden, som kan inspi-

København skal være en by som skaber rammen for høj livskvalitet og rum for alle.

rere andre storbyer. Dette skal følges op med investeringer, der fremmer bære-dygtig mobilitet og flere nye grønne og blå områder og parker, som bidrager til københavnernes sundhed og fritid.

København skal være en grøn og blå by og arbejde for at højne biodiversiteten i byen til glæde for københavnerne.

Byens historiske bygninger og kultur-miljøer er vigtige for byens identitet og har betydning for både københavnere, danskere og besøgende fra udlandet. I byudviklingen skal der både ske beva-ring og udvikling af de kulturhistoriske spor og bevaringsværdige bygninger.

København skal være hovedstaden, som alle i landet kan være stolte af og gøre brug af. København vil være frem-tidens klimavenlige hovedstad.

Kapitel 1 — Hovedstadens byudvikling og mobilitet

Når planerne for de kommende års byudvikling lægges, er det vigtigt at have blik for den helhed, som København indgår i som storby og hovedstad. Hele hovedstadsområdet oplever en markant befolkningsvækst i disse år. Med befolkningsvæksten følger et behov for at sikre en sammenhængende og grøn infrastruktur og et tæt samarbejde i den storbyregion, som vi kalder Greater Copenhagen.

Hovedstads-området vokser

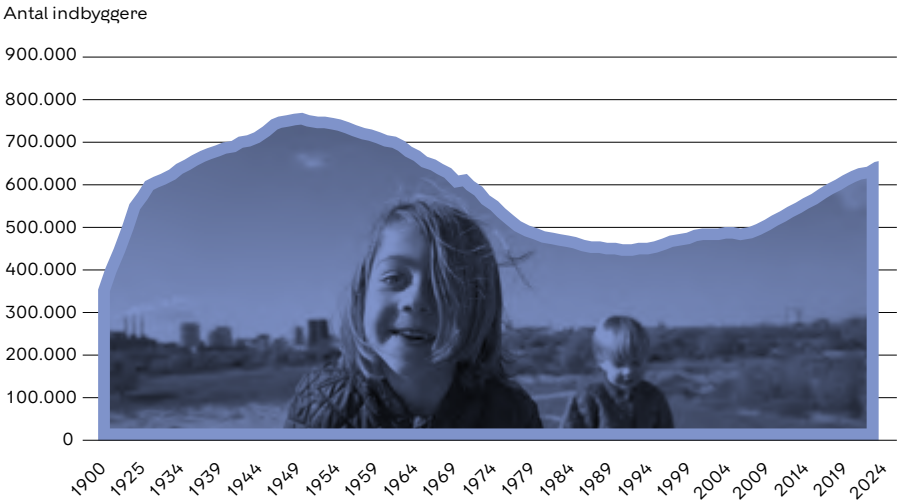
Mål for Københavns udvikling

— At byudviklingen i København møder den lokale efterspørgsel på boliger og arbejdspladser og bidrager til en klimavenlig byudvikling i hovedstadsområdet.

— At byudvikling af regional betydning koordineres med udbygningen af Københavns og hovedstadsområdets overordnede infrastruktur, herunder særligt den kollektive trafik.

— At der i projekter nær Københavns Kommunes kommunegrænser sikres sammenhæng og koordinering med nabokommunen, fx i forhold til skybruds- og stormflodssikring, forsyning, grøn mobilitet og trafik, byrum og grønne arealer.

Hovedstadsområdet og regionen Greater Copenhagen skal være en sammenhængende og velfungerende storbyregion, som det er ukompliceret at flytte til, bo, arbejde og studere i. Hvor administrative grænser betyder mindre, og et sammenhængende bolig- og arbejdsmarked betyder mere.

Hele hovedstadsområdet vokser —

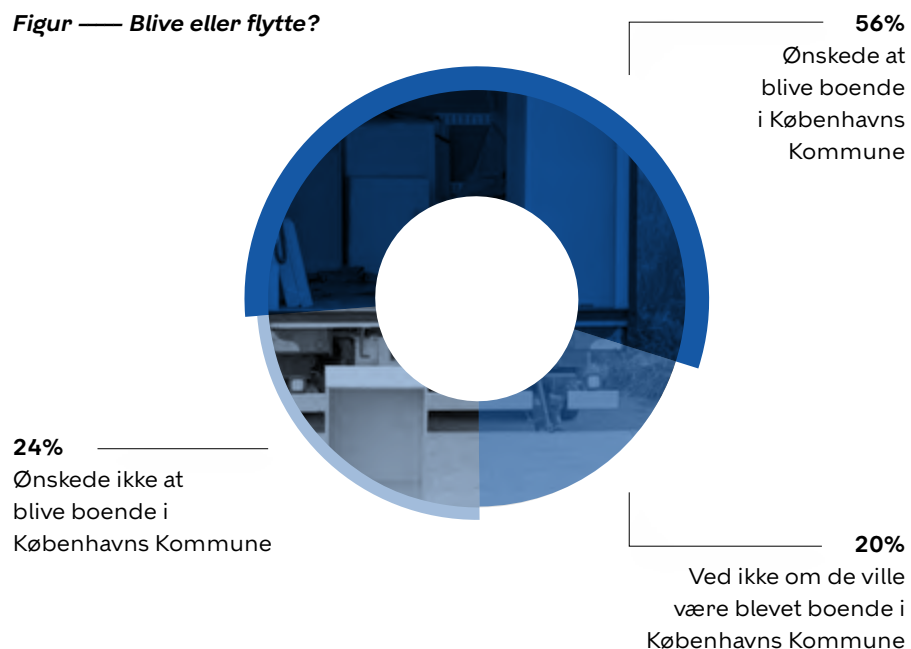
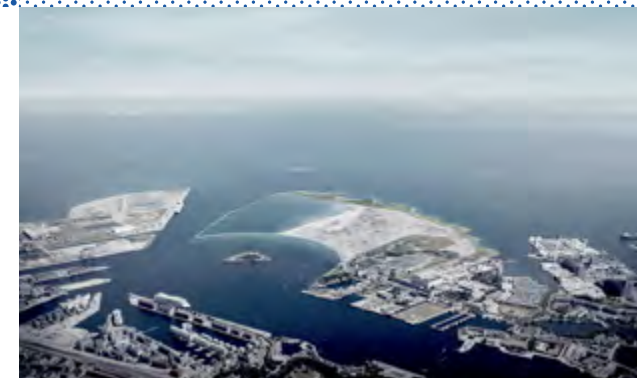
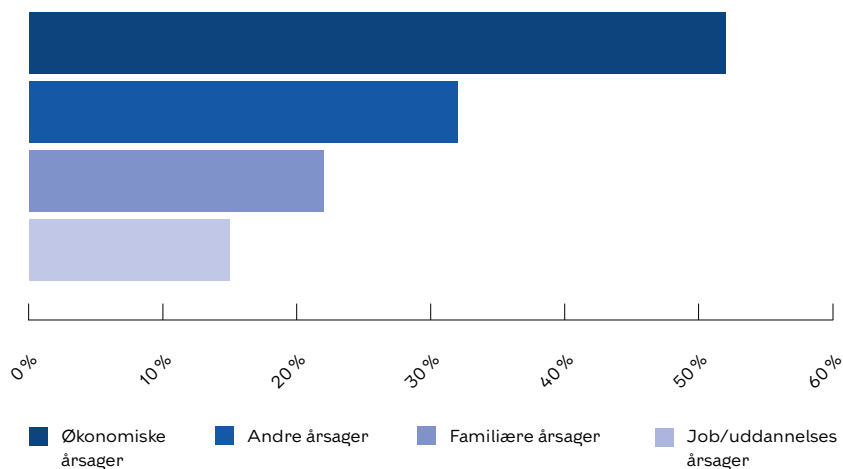
– København var i årtier en kommune med et faldende befolkningstal, som især børnefamilierne flyttede fra. Den udvikling er vendt, og mange ønsker at skabe sig et hjem i København, som flere gange er blevet kåret som verdens bedste by at bo og leve i.

Selvom der stadig ikke bor lige så mange mennesker inden for kommunegrænsen, som der gjorde i 1950, er der i løbet af de sidste 10 år blevet ca. 90.000 flere københavnere.

København er imidlertid ikke den eneste by, der har oplevet befolkningstilvækst. Den stigende urbanisering er en trend, som ses globalt, og det er ikke

en tendens, der stopper ved kommunegrænsen. Også kommunerne omkring København har oplevet en markant befolkningsvækst de sidste 10 år, og i hele hovedstadsområdet er kommunerne blevet ca. 183.000 indbyggere flere. Det svarer til, at ca. 50 procent af befolkningsvæksten i hovedstadsområdet er sket i Københavns Kommune, mens de øvrige hovedstadskommuner tilsvarende har stået for ca. 50 procent af væksten.

Figur — Befolkningsudvikling i København, 1900-2024. Københavns Kommunes befolkning toppede i 1950 med 768.000 indbyggere. I dag bor her 659.000 indbyggere.

Figur — Blive eller flytte?**Figur — Årsag til ikke at blive boende**

Status på anlæg af Lynetteholm —

Lynetteholm kan i fremtiden blive en helt ny bydel, der kan være med til at stormflodssikre byen fra nord og skabe plads til ca. 35.000 beboere og lige så mange arbejdspladser.

Anlæg af Lynetteholm indeholder desuden en række grønne initiativer. Der kommer et kystlandskab ud mod Øresund. Der skal plantes dobbelt så meget ålegræs, som der forsvinder ved anlæg af Lynetteholm. Der bliver etableret en marin havpark. Det vil skabe nye levesteder for dyr og planter under havets overflade og styrke biodiversiteten.

Der er ikke truffet beslutninger om byudvikling på Lynetteholm endnu, men det er planen, at det kommer til at ske i årene, der kommer. Det er forventningen, at By & Havn udarbejder en strukturplan for byudviklingen af Lynetteholm efter 2026, og på baggrund af denne udarbejdes helhedsplaner, kommuneplanrammer, samt lokalplaner for de enkelte kvarterer.

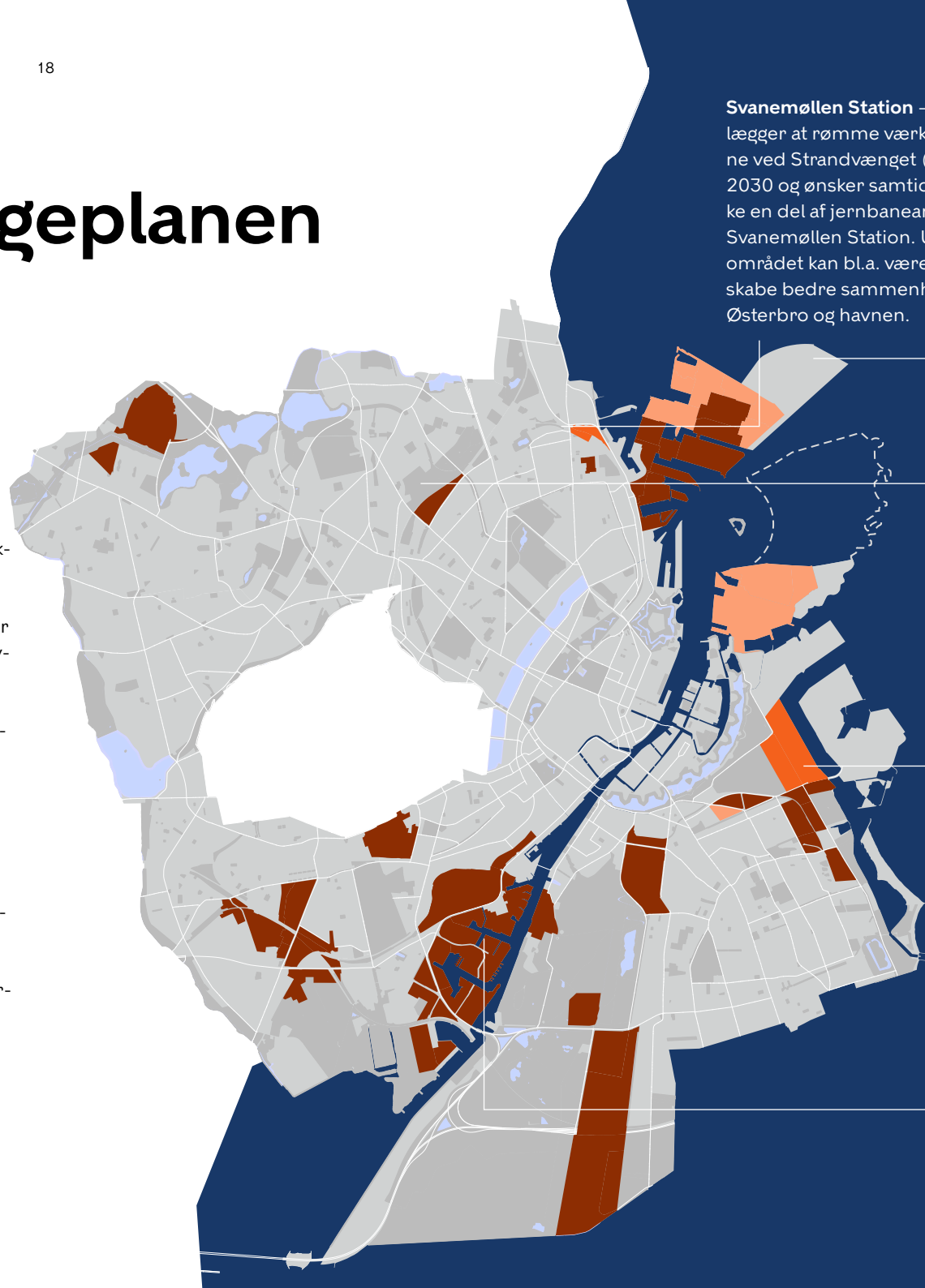
Lynetteholm kan med Kommuneplan 2024 endnu ikke udlægges til byudvikling, da området fortsat er søterritorium.

Rækkefølgeplanen

Københavns Kommune beslutter, hvornår større områder kan byudvikles. Det omtales som kommunens rækkefølgeplan. Forventningerne til befolkningsvækst og erhvervsudvikling ligger til grund for vurderingen af, hvor mange arealer der skal udlægges til byudvikling. Rækkefølgeplanen skal sikre et tilstrækkeligt udbud af byggemuligheder, og at denne udvikling koordineres med udbygningen af infrastruktur, kollektiv trafik og kommunale investeringer i offentlig service.

De nye byudviklingsområder skal bl.a. modvirke prisstigninger på grund af for ringe udbud af arealer. De skal desuden sikre, at København fortsat kan fremstå som en mangfoldig storby med et varieret udbud af boliger og erhvervslokaler.

Se alle byudviklingsområderne på kortet i omslaget til denne publikation. De nye byudviklingsområder i Kommuneplan 2024 er følgende:

Svanemøllen Station — DSB planlægger at rømme værkstedsarealerne ved Strandvænget (Helgoland) i 2030 og ønsker samtidig at overdække en del af jernbanearealerne ved Svanemøllen Station. Udviklingen af området kan bl.a. være med til at skabe bedre sammenhæng mellem Østerbro og havnen.

Nordhavn — By & Havn har opdateret strukturplanen for Nordhavn, bl.a. på baggrund af beslutning om den fremtidige metrolinjeføring i området. Derfor justeres afgrænsningen af rækkefølgen for byudviklingen af arealerne i Nordhavn.

Vingelodden — Udviklingen af de tidligere erhvervsarealer mellem Rovsingsgade, Tagensvej, Lersø Park Allé og jernbanen skal være med til at opgradere og forny boligforsyningen og øge de bymæssige kvaliteter i området.

Kløverparken — Planlægningen og udviklingen af området skal ses i sammenhæng med undersøgelserne af bedre adgang til Østhavnen med bil, kollektiv trafik, cykel og gang. En fuld udbygning af området er betinget af, at der etableres en ny metrolinje til området og en østlig ringvej. Der kan dog igangsættes en første etape af byudviklingen med vedtagelse af en lokalplan, hvis der er truffet beslutning om, at en ny metrolinje til området og en østlig ringvej åbner i 2035. Planlægningen forudsætter desuden, at der sker en afklaring af miljø- og risikoforhold, idet planlægningen ikke må indskrænke eksisterende produktionsvirksomheders drifts- og udviklingsmuligheder.

Teglhølmens Vestkaj — MAN Energy Solutions forventer at flytte virksomheden til Roskilde Kommune i anden halvdel af 2020'erne. Ejendommen inddrages i første del af planperioden ved at justere afgrænsningen af byudviklingsområdet på Teglhølm.

Mobilitet

Mål for Københavns udvikling

— At biltrafikken i 2030 maksimalt udgør 25 procent af alle ture, der foretages i København, samt at antallet af ture fordeler sig på mindst 25 procent gang, 25 procent cykling og 25 procent kollektiv transport.

— At luftkvaliteten i København forbedres, så den lever op til verdenssundhedsorganisationen WHO's retningslinjer for god luftkvalitet, samt at de sundhedsmæssige konsekvenser af luftforureningen i København nedbringes.

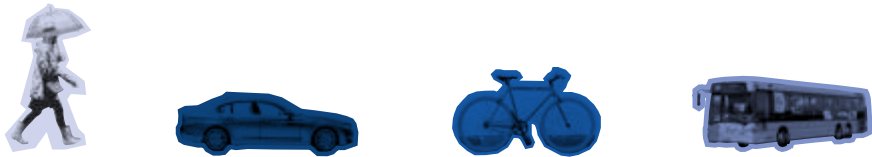
— At København samarbejder med de øvrige kommuner i hovedstadsområdet og Region Hovedstaden om at etablere et samlet net af supercykelstier med henblik på at skabe god fremkommelighed og sikkerhed for cykler over længere distancer.

— At biltrafikken reduceres med to procent årligt.

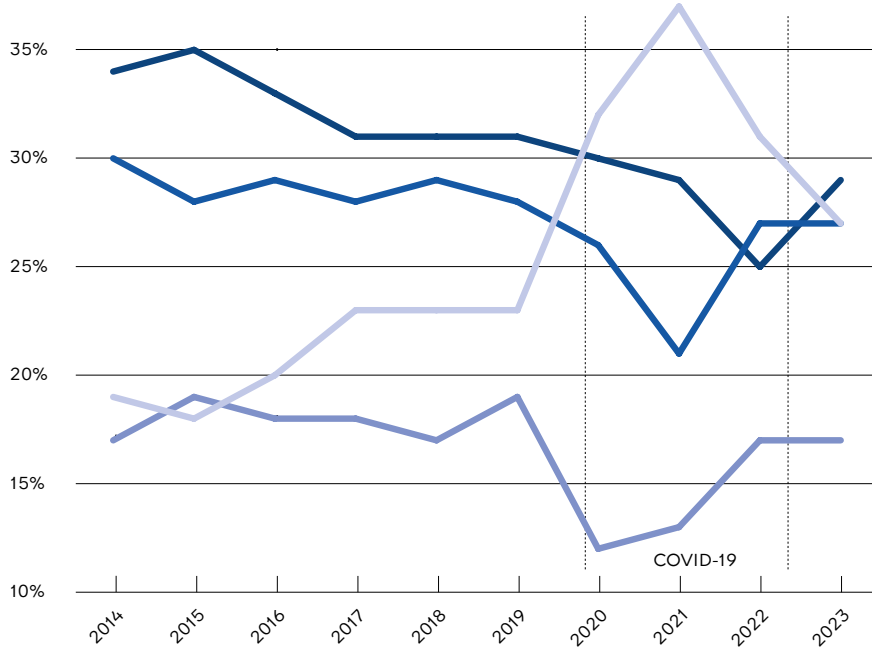
— At København skal udvikle sig til et internationalt knudepunkt for togruter.

Figur — Turfordeling 2014-2023.
Turandelen for biltrafik har været svagt faldende de sidste 10 år. I 2022 var der et større fald end i årene op til, mens tallene for 2023 viser en stigning i andelen af biltrafik.

Kilde: DTUs transportvaneundersøgelse

■ Gang — ■ Bil — ■ Cykel — ■ Kollektiv trafik —
mål i 2030: min. 25% mål i 2030: max 25% mål i 2030: min. 25% mål i 2030: min. 25%

Bilparkering

Kommuneplanen fastsætter normer for bilparkering. Parkeringsnormerne for biler er opdelt efter funktion, fx boliger, erhverv, grundskole, ungdomsboliger, plejecentre/-boliger, hospitalet m.m. Der er for nogle funktioner tale om en fast parkeringsnorm og for andre funktioner foretages der en konkret vurdering.

Ved udvikling af nye bydele har Københavns Kommune fokus på at samle parkeringspladser til nybyggeri i parkeringsanlæg, så der frigives plads i byrummene til ophold, natur m.m. Derudover lægger Københavns Kommune vægt på, at der etableres parkeringspladser til erhvervsparkering og til borgere og besøgende med handicap. Der er ligeledes behov for parkering til elbiler nær el-ladestandere.

Fokus i Kommuneplan 2024:

Delvist bilfrie byområder — Ved et delvist bilfrit byområde forstås et område med færre parkeringspladser. Muligheden, for delvist bilfrie områder,

kan bringes i anvendelse i de i kommuneplanen udpegede byudviklingsområder. Det foreslås, at der, med Kommuneplan 2024, gives en mulighed for at reducere parkeringsnormen med 20 procent i disse områder. Området skal være understøttet af kollektiv trafikbetjening, fællesfaciliteter, cykelinfrastruktur og indretning af nem tilgængelig delebilsparkering m.m.

Parkering kan samles i anlæg, dog altid med begrænset antal pladser til afsætning og handicapparkering på terræn. Der vil således forsat skulle være fornøden vejadgang til området af hensyn til brandredning og -slukning, ambulancekørsel, varelevering, korttidsparkering, taxier og renovation m.m.

El- og delebiler — Delebilisme bidrager til at sænke CO₂-udledningen fra transporten og til at reducere antallet af biler og ture i byen. Det er ligeledes en ambition at fremme ladeinfrastruktur og parkeringspladser til elbiler, så det er attraktivt at vælge en elbil frem for en benzin- eller dieselbil.

Figur —
Parkeringsnormer for biler i Kommuneplan 2024

Funktion / Byområde	Centrum	Tætby & byudviklingsområder	Øvrig by
Bolig	1:357 m ²	1:250 m ²	1:214 m ²
Erhverv	1:214 m ²	1:214 m ²	1:143 m ²
Grundskole	1:714 m ²	1:607 m ²	1:464 m ²
Daginstitutioner	1:286 m ²	1:286 m ²	1:179 m ²
Ungdomsskoler	1:857 m ²	1:857 m ²	1:857 m ²
Plejecentre / plejeboliger	1:714 m ²	1:714 m ²	1:714 m ²
Butiksformål	1:143 m ²	1:143 m ²	1:143 m ²

Særlige bemærkninger og noter kan ses på kp24.kk.dk.

Cykelparkering

København har gennem de seneste mange år udviklet sig til at være en af verdens bedste cykelbyer og det skal den fortsætte med at være. Cyklen er et effektivt, grønt, billigt og sundt transportmiddel, og det er københavnernes foretrukne transportmiddel, når de skal på arbejde og uddannelse.

Cykelparkering — Siden Kommuneplan 2009 har kommuneplanen indeholdt krav til cykelparkering ved nybyggeri, tilbygninger og ændret anvendelse af eksisterende bebyggelse. Der tages højde for antallet af cykelparkeringspladser ved hjælp af parkeringsnormerne.

Normen for boliger på 4 pladser pr. 100 m² videreføres fra Kommuneplan 2019. Kravet om, at mindst 50 procent af alle cykelparkeringspladser skal overdækkes, videreføres.

Ladcykler — Mens udviklingen i cykelejerskabet for almindelige cykler har ligget stabilt de seneste år, er an-

tallet af ladcykler steget. Antallet af ladcykler er steget fra 0,4 pr. 500 m² i 2016 til 0,7 i 2022. I mange børnefamilier er der investeret i en ladcykel for enten at udskyde køb af bil eller for helt at kunne undgå at købe en bil.

Den gældende norm på 1 pr. 500 m² rummer dog mulighed for en stigning på ca. 30 procent. Derfor bibeholdes den gældende norm.

Kvalitet i cykelparkeringen

Udover de formelle krav om antal og overdækning, stiller kommuneplanen krav om, at cykelparkeringspladser har god tilgængelighed.

Generelt anbefales det, at cykelparkering, uanset indretning eller placering, anlægges med blik for brugernes behov. Det skal sikre en høj udnyttelsesgrad, så ubenyttede cykelparkeringsfaciliteter, og cykler placeret på uhensigtsmæssige steder, undgås.

Kapitel 2 — Boliger og sammen- hængende by

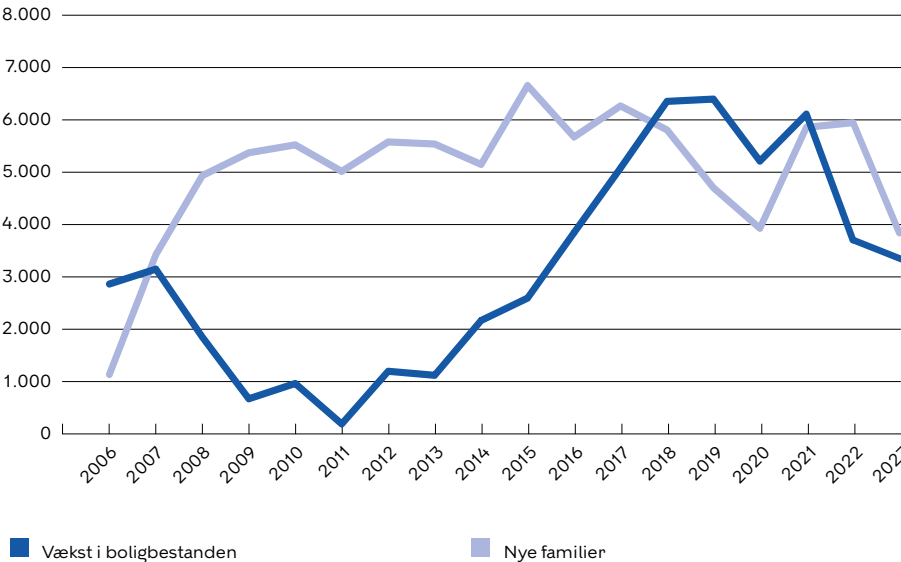
Der er behov for at bygge flere boliger i København, for at lette det store pres på boligmarkedet og sikre, at ambitionerne om, at København skal være en mangfoldig by, kan lykkes. Byudviklingen skal ske på en måde, der sikrer, at København tilbyder boliger og boligformer til alle generationer, livssituationer, og prisklasser. Byens udsatte by- og bolig-områder skal løftes, så alle københavnere har lige muligheder for et godt liv.

En by for alle

Mål for Københavns udvikling

- At København skal være en mangfoldig og inkluderende by, og kunne rumme dem, der ønsker at bo her, og sikre plads til bl.a. socialt udsatte.
- At skabe plads til byggeri af 40.000 nye boliger, heraf minimum 10.000 almene boliger, hvoraf minimum halvdelen skal være familieboliger, frem mod 2036.
- At skabe rammer til 6.000 ungdomsboliger til studerende.

København en by for alle — København vokser – både i indbyggertal og i antallet af boliger. De seneste 10 år har der været en historisk høj boligproduktion, der ikke er set siden 1930’erne. København skal være en by, hvor det er muligt at finde en passende bolig, hvad enten man er i gang med en uddannelse, nyder livet som pensionist, netop har fået barn nummer to, eller gerne vil bo flere familier eller generationer sammen. Det skal være en by, som fremmer integration og beskæftigelse og hermed en by, der hænger sammen på tværs af bydele. Den skal rumme en variation af ejerformer, boligtyper, boformer og borgere med mange forskellige baggrunde, der er forskellige steder i livet. København skal være en by uden ufri-villig hjemløshed, hvor alle kan få tilbud om en bolig, uanset hvor man er i livet.

En forudsætning for at sikre et København, der er for alle, er, at byen kan vokse. Københavns Kommune ventes at vokse med ca. 59.000 personer frem mod 2036. Hvis indbyggertallet stiger, uden at antallet af boliger følger med, vil priserne stige og ventelisterne til almene boliger vokse. Derfor skal der skabes plads til byggeri af 40.000 nye boliger frem mod 2036. Heraf skal 10.000 boliger være almene boliger, så København ikke ender som en lukket fest for de heldige eller privilegerede.

Figur — Der er et efterslæb af byggeri af boliger. København er vokset med ca. 140.000 borgere, eller ca. 80.000 familier, herunder børnefamilier, enlige, og par uden børn, de seneste 15 år. I samme periode er boligbestanden steget med 43.000 boliger. Det vil sige, at der kun er opført boliger til omkring halvdelen af de nye familier, og det presser boligmarkedet.

Figuren viser udviklingen i boligbestanden (antal boliger) og antallet af familier, 2006-2023.

Kilde: Københavns Kommunes statistikbank, tabel KKBEP9, KKBOL1, KKFAM1. Note: Familier inkluderer alle familietyper, hvor enlige udgør deres egen familie.

Boligtype

Boligstørrelse

Familieboliger

For nye boligbebyggelser skal 50 procent af det samlede boligareal indrettes med boliger, som har et boligareal på mindst 95 m² i gennemsnit. De øvrige 50 procent af det samlede boligareal kan disponeres frit. I byudviklingsområderne gælder desuden, at mindst 20 procent af det samlede boligareal skal indrettes til boliger med et boligareal på mindst 110 m². Undtaget herfra er boliger opført i henhold til Lov om almene boliger. Ingen boliger, herunder boliger der fremkommer ved opdeling af eksisterende boliger, må have et boligareal på mindre end 50 m²

Ungdomsboliger

Kollegie- og ungdomsboliger skal have et boligareal på mellem 25 og 50 m².

Bofællesskaber

Bofællesskaber er boliger med større fællesboligarealer til rådighed for beboerne. Boligerne skal have et boligareal på mindst 55 m² i gennemsnit. Ingen boliger må have et boligareal på mindre end 40 m². Fællesboligarealer er lokaler og faciliteter, der er til rådighed for beboernes fælles aktiviteter og skal etableres i umiddelbar sammenhæng med boligerne. Fællesboligarealer skal udgøre mindst 10 procent af det samlede boligareal.

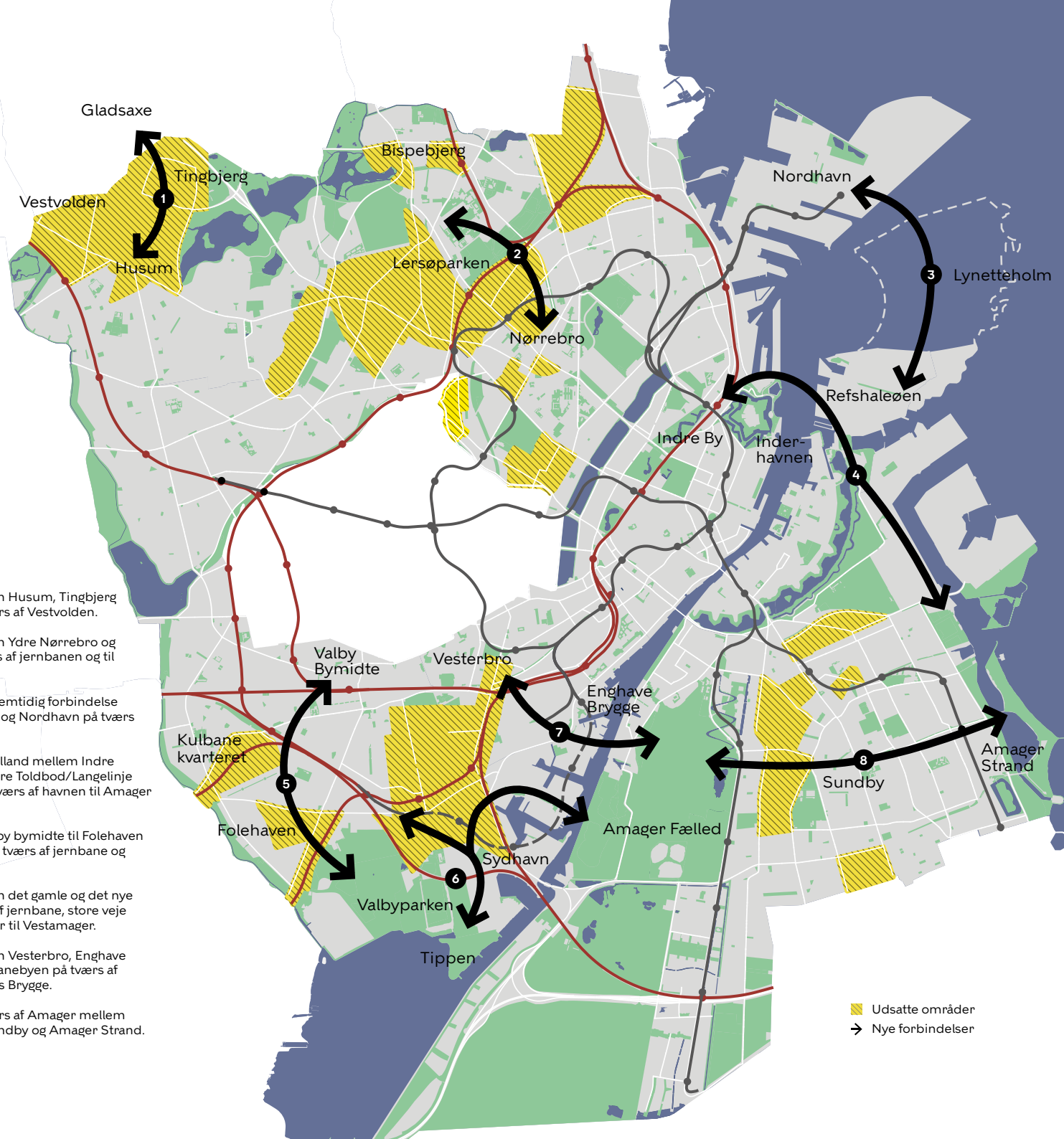
Botilbud og boliger til borgere med nedsat fysisk og psykisk funktionsevne og socialt udsatte borgere

Botilbud og boliger, der skal tilgodese behov, som følger af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, eller socialt betingede behov, er undtaget fra fastlagte krav til boligstørrelser.

Sammenhængende by

Hvordan får København en mere sammenhængende by på tværs af barrierer, og bedre adgang til grønne områder og vandet? Kommuneplanen peger på nogle steder i byen, hvor nye forbindelser vil kunne styrke sammenhænge i byen, der i dag er adskilt af fysiske barrierer. På den måde kan der skabes bedre forbindelser mellem forskellige boligområder, som kan bidrage til, at områder, der i dag er lukket om sig selv, åbnes op. Dette er en del af kommunens indsats over for udsatte byområder.

- 1 Forbindelse mellem Husum, Tingbjerg og Gladsaxe på tværs af Vestvolden.
- 2 Forbindelse mellem Ydre Nørrebro og Bispebjerg på tværs af jernbanen og til Lersøparken.
- 3 Perspektiv for en fremtidig forbindelse mellem Østhavnen og Nordhavn på tværs af havnen.
- 4 Forbindelse fra Sjælland mellem Indre By/ Østerbro/Nordre Toldbod/Langelinje til Refshaleøen på tværs af havnen til Amager Strandpark.
- 5 Forbindelse fra Valby bymidte til Folehaven og idrætsparken på tværs af jernbane og store veje.
- 6 Forbindelse mellem det gamle og det nye Sydhavn på tværs af jernbane, store veje og til Tippen og over til Vestamager.
- 7 Forbindelse mellem Vesterbro, Enghave Brygge samt Jernbanebyen på tværs af havnen og til Islands Brygge.
- 8 Forbindelse på tværs af Amager mellem Amager Fælled, Sundby og Amager Strand.

■ Udsatte områder
→ Nye forbindelser

Blandet by

Mål for Københavns udvikling

— At almene boliger udgør mellem 20-25 procent af boligerne i København.

— At København skal være en social, sund og tryk by, som hænger sammen på tværs af områder.

— At der skal sikres boliger i varierende størrelser til forskellige livsfaser, boformer, familieformer og indkomster på tværs af alle bydele.

— At København skal være en by uden udsatte by- og boligområder.

— At København skal være en by uden (ufrivillig) hjemløshed, hvor alle kan få tilbud om en bolig, uanset hvor man er i livet.

Det er et mål for boligudviklingen i København, at byen rummer et balanceret boligudbud med forskellige boligfor-

mer, der hver især bidrager til en blandet og mangfoldig by.

Forskelle i ejerformer, boligtyper og størrelser skal være med til at imødekomme forskellene i københavnernes boligbehov i takt med, at de ændrer sig. Derfor arbejder Københavns Kommune for en varieret boligsamsetning, og for at der i København er mulighed for at realisere eksperimenterende og nyskabende boligformater, der rummer nye løsninger indenfor boformer, fællesskab og bæredygtighed.

Krav om almene boliger — Kommunerne har i medfør af planloven mulighed for at fastsætte krav om op til 25 procent almene boliger i lokalplanlægningen for nye boligområder. Københavns Kommune ønsker at benytte denne mulighed for at fremme en udvikling, hvor der er blandede ejerformer i såvel byudviklingsområderne, som ved ny boligudvikling i den eksisterende by. Derudover følger det af

Det er et mål for boligudviklingen i København, at byen rummer et balanceret boligudbud med forskellige boligformer, der hver især bidrager til en blandet og mangfoldig by.

almenboligaftalen mellem Københavns Kommune og BL 1. kreds, at Teknik- og Miljøforvaltningen stiller krav om, at op til 20 procent af de nye almene boliger i særlig grad skal kunne anvendes til boligsocial anvisning.

Regulering af andre boligformer — Københavns Kommune har med kommuneplanen ikke mulighed for at regulere andre ejerformer end almene boliger. Tilsvarende kan kommunen

heller ikke med planlægningen regulere særlige organiseringsformer, fx bofællesskaber eller byggefællesskaber.

Mikroboliger — Væksten i antallet af enlige og et stigende fokus på boliger med et lavt CO₂-aftryk betyder, at der løbende bliver udviklet nye bud på kompakte boligtyper – nogle gange kaldt mikroboliger – der kan være mindre end kommuneplanens krav til familieboliger. For de meget kompakte boliger er det et særligt opmærksomhedspunkt, hvordan man kan sikre boligkvalitet.

Københavns Kommune vil efter en konkret vurdering udarbejde kommuneplantillæg for eksempel- og forsøgsprojekter med lavt CO₂-forbrug og gode boligkvaliteter m.m. I forbindelse med udviklingen vil der blive lagt vægt på, at der gennem bebyggelsesplan, boligdisponering og lysindfald m.m. sikres velfungerende og attraktive boliger.

Kapitel 3 — En by med erhverv og studiemiljø

København skal være en vidensby med innovative virksomheder og uddannelser. Her er også et særligt behov for at sikre plads til byens kreative erhverv og håndværkererhverv. Erhvervsudviklingen skal skabe grundlag for et bredt udbud af lokale arbejdspladser, butikker og andre servicefunktioner til gavn for københavnernes hverdagsliv. Det samme gælder turismen, som skal udvikles bæredygtigt.

Erhvervs- udvikling —

Mål for Københavns udvikling

— At sikre plads til erhvervsbyggeri, som skaber rammer for nye arbejdspladser og virksomheders behov for at indrette sig i moderne og effektive ejendomme.

— At sikre gode lokaliseringmuligheder for virksomheder med mange ansatte nær de større stationer i byen, så den blandede by og grøn mobilitet understøttes samtidig med udviklingen af Greater Copenhagen.

— At fremme en udvikling af byens erhvervsområder, som sikrer et bredt udvalg af lokaliseringmuligheder for forskellige virksomhedstyper, såsom kontor, håndværk, mindre produktion, lager- og logistik, samt kreative erhverv.

— At sikre plads til kreative erhverv og håndværkererhverv i nye byområder og eksisterende blandede bykvarterer.

— At fastholde København som hovedstadsregionens overordnede butik- og oplevelsescenter.

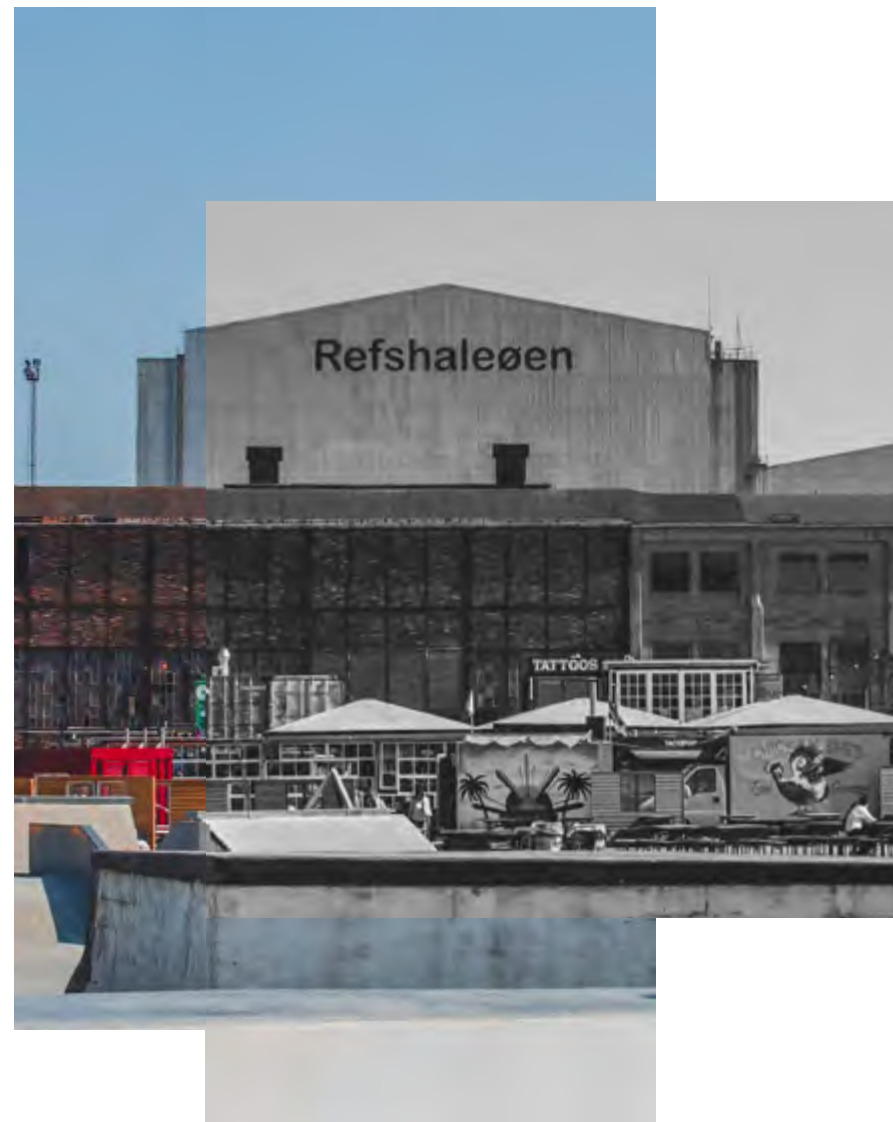
— At sikre alsidige indkøbsmuligheder i alle bydele.

— At fremme bæredygtig turisme, der tager hensyn til lokalmiljø og fordeler sig i hele byen og den øvrige hovedstadsregion.

— At skabe rammerne for strategiske områder for institutioner, der understøtter vidensudvikling og internationale hovedsæder.

— At understøtte spredning af turismen i hele byen ved at udvikle tætte og funktionsblandende bykvarterer, som er attraktive at besøge for danske og udenlandske turister, og som kan tiltrække investeringer i hoteller.

— At skabe plads til 2,4 mio. m² erhverv frem mod 2036.

Erhvervs- udvikling —

Københavns Kommune skal være hjemsted for en bred vifte af virksomheder indenfor mange forskellige brancher – fra de store domicilvirksomheder til de små håndværksvirksomheder. Byens hverdagsliv skal understøttes af en attraktiv detailhandel med god forsyning i alle bydele, og de regionale centre skal sikre, at København fastholdes som hovedstadsregionens mest betydningsfulde indkøbsdestination.

Fortsat plads til større domicilbyggeri — Der skal sikres gode muligheder for at opføre store kontorejendomme til brug for regionale og internationale virksomheder, særligt i byudviklingsområder med god kollektiv trafikbetjening.

Bedre vilkår for håndværksvirksomheder og kreative virksomheder — Der skal sikres plads til mindre håndværkserhverv og kreative erhverv i de eksisterende blandede byområder

Byens hverdagsliv skal understøttes af en attraktiv detailhandel med god forsyning i alle bydele, og de regionale centre skal sikre, at København fastholdes som hovedstadsregionens mest betydningsfulde indkøbsdestination.

såvel som i de nye byområder. Med Kommuneplan 2024 indføres en række tiltag, der skal understøtte fastholdelsen af eksisterende virksomheder og etableringen af nye. I planlægningen af byområder og byudviklingsområder indføres det, at der i dialogen med grundejer afsøges, om håndværks- og værkstedsvirksomheder kan indpasses. Dette tiltag gælder også ved en

eventuel omdannelse af et blandet erhvervsområde eller industriområde.

I parkeringshuse kan der udlægges arealer til lettere produktions-, værksteds-, og håndværksvirksomhed uden krav til friareal og udover den maksimale bebyggelsesprocent. Den maksimale bebyggelsesprocent kan overskrides i stueetagen, hvis arealerne bruges til disse formål.

Københavns Kommune ønsker, at de nye muligheder for værksteder og håndværk også understøtter virksomheder inden for de kreative brancher og kulturlivet.

Udviklingsmuligheder for detailhandlen i alle bydele — Der skal være en alsidig detailhandel i alle bydele, og København skal fastholdes som regionens overordnede butiks- og oplevelsescenter. Detailhandlens fortsatte mulighed for udvikling understøttes i Kommuneplanen 2024.

I forbindelse med planlægningen for de nye byudviklingsområder vil der blive taget stilling til, hvordan der skabes by- kvarterer med en god lokal forsyning af dagligvarer og et udbud af udvalgswarebutikker, som understøtter variation i lokale byliv.

Bæredygtig turisme — København skal være en attraktiv turismedestination, som tiltrækker feriegæster, erhvervs- og mødeturisme, kulturturisme og events. København er en attraktiv destination med ambitioner om at tiltrække endnu flere turister og skabe endnu flere gode arbejdspladser indenfor erhvervet. Væksten skal ske under hensyntagen til bæredygtighed og med fokus på at udvikle København til i højere grad at blive en helårsdestination. Derfor arbejdes der for, at flere turister kommer med tog, af hensyn til klimabelastning og luftforurening.

Innovation District Copenhagen —

Strategisk udvikling af verdensførende innovationsdistrikt inden for life science og kvanteteknologi.

Innovation District Copenhagen er et samarbejde mellem Erhvervsministeriet og Uddannelses- og Forskningsministeriet, Københavns Universitet og Københavns Kommune. Visionen er at skabe et innovationsdistrikt i verdensklasse inden for life science og kvanteteknologi i området omkring Københavns Universitets Nørre Campus, Haraldsgadekvarteret, De Gamles By og Rigshospitalet på Nørrebro og Østerbro.

Området indeholder allerede i dag en række nøglekomponenter, der kan bygges videre på – et stærkt universitetsmiljø, internationalt anerkendte forskningsmiljøer samt flere start ups og små og mellemstore virksomheder. Københavns Kommune har i samarbejde med Erhvervsministeriet og Københavns

Universitet udarbejdet fem hovedprincipper, der skal ligge til grund for udviklingen af området:

- 1 —** Bygge et epicenter inden for life science og kvanteteknologi som skal bygge bro ud til forsknings- og iværksættmiljøer i det øvrige Danmark og resten af verden.
- 2 —** Udvikle et sammenhængende og levende bykvarter med attraktive muligheder for nybyggeri tilpasset områdets særlige identitet og egenart, så bygningsmassen understøtter overgangen fra forskning til kommercialisering, og flere nystartede og etablerede virksomheder kan etablere sig i området.
- 3 —** Arbejde for at tiltrække internationalt talent, virksomheder og investeringer.
- 4 —** Skabe attraktive, identitetsskabende byrum og bedre forbindelser for gående og cyklister, så

bylivet og sammenhængen i området styrkes, og så interaktionen mellem innovationsdistriktets parter og brugere understøttes.

- 5 —** Etablere en organisering af aktører, der kan understøtte implementeringen af visionen og danne grundlag for en langsigtet og bæredygtig udvikling af området.

Københavns Kommune er aktiv deltager i Innovation District Copenhagen. For at understøtte realiseringen af visionen om et verdensførende innovationsdistrikt vil Københavns Kommune samarbejde med Erhvervsministeriet om

udarbejdelsen af en helhedsplan for området. Helhedsplanen skal sikre, at den fysiske udvikling af Innovation District Copenhagen sker med afsæt i et samlet hovedgreb med stærke strategiske og bymæssige kvaliteter, og at konkrete udviklingspotentialer belyses under hensyntagen til områdets egenart og bevaringsværdier.

Helhedsplanen skal udarbejdes med tæt involvering og i samarbejde med øvrige samarbejdspartnere og grundejere i området. Helhedsplanen kan danne grundlag for en senere kommune- og lokalplanlægning.

Kapitel 4 — En sund klimaby med plads til natur, kultur og fritid

København skal være fremtidens klimavenlige og sundhedsfremmende by. Samtidig skal der være plads til rekreative og kulturelle tilbud, der understøtter et sammenhængende kultur- og fritidsliv for københavnernes.

Det stiller krav til byplanlægningen, da flere ting skal integreres på den samme plads. Det gælder plads til klimaomstilling, klimatilpasning, sundhedsfremme, kultur- og fritidsfaciliteter og den generelle udvikling af byen.

Klima og energiløsninger

Mål for Københavns udvikling

— At varmeforsyningen baseres på fjernvarme med mulighed for nye samfundsøkonomiske bæredygtige teknologier som varmepumper, elkedler, geotermi, el fra solceller og vindmøller m.m.

— At anlæg til klimaneutral energiforsyning kan integreres i byens udvikling.

— At effektiv klimatilpasning integreres med byens udvikling og omdannelse, så skader afværges og muligheder for at bruge klimatilpasningsanlæg til rekreation, sundhed og oplevelser udnyttes.

— At tagene på de kommunale ejendomme skal inddrages mere aktivt i klimaløsningerne for København gennem enten 1) begrønning for at modvirke varme-ø effekterne i byen, eller 2) opsætning af solceller for at producere grøn energi eller 3) en kombination af solceller og begrøn-

ning. Målet er, at minimum 25 procent af tagene på kommunale ejendomme i 2030 skal være enten begrønnet eller have fået opsat solceller eller en kombination. 4) Og endeligt indtænke mulige rekreative formål i udnyttelse af tagfladerne, som kan give flere kvadratmeter til kultur- og bevægelse til byen.

En sund klimaby — Klimaforandringerne har betydning for, hvordan der planlægges for fremtidens byudvikling. København tager ansvar og er i gang med at klimaomstille byen, reducere CO₂-aftryk, og samtidig klimatilpasse den eksisterende by mod skybrud og stormflod. Denne transformation af byen som klimaby skal tænkes sammen med byens mål om plads til natur og biodiversitet, samt sundhed, kultur og fritid. I planlægning af byen skal vi derfor sikre en balance på tværs, og at der i udvikling af byen både er den grønne omstilling samt byens grønne, sociale og kulturelle infrastruktur og folkesundheden for øje.

Nødvendig klimatilpasning af København

— Arbejdet med at klimatilpasse byen til de forventede konsekvenser af et ændret klima omfatter både at håndtere en stigende mængde regnvand, pludselige skybrud, og at forebygge og sikre imod oversvømmelser fra havet ved stormflod. Samtidig er der behov for en plan for at imødegå varmeøeffekter i København, der påvirker både sundhed og trivsel og i værste fald kan føre til dødsfald under hedebløder. Det kan både være, når der igangsættes planlægning af byudviklingsområder og gennem ændringer i den eksisterende by i stil med de indsatser, der gennem tiden er gennemført, for at undgå skader fra skybrud og den stigende mængde regn.

Bedre rammer for decentral varmeforsyning med Kommuneplan 2024

— Med Kommuneplan 2024 fremmes mulighederne for integrationen af decentrale energiforsyningsformer, herunder varmelagre, så disse kan supplere de store centrale produkti-

Klimaforandringerne har betydning for, hvordan der planlægges for fremtidens byudvikling.

onsanlæg. Konkret er der bl.a. tale om, at mulighederne for energianlæg i boligområder, serviceerhverv og blandet erhverv udvides og tydeliggøres herunder at store energianlæg kan placeres i områder til tekniske anlæg og havneformål. Det muliggøres desuden at overskride den maksimale bebyggelsesprocent eller etageareal for at integrere energianlæg i byen. Målet er at skabe bedre planmæssige betingelser for etablering af energianlæg i København. Kommuneplanen tager højde for en teknologi i udvikling, så mulighederne er fleksible og åbne for forskellige anlægstyper.

Grønt og blåt København

Mål for Københavns udvikling

— At der arbejdes for etablering af nye større grønne områder i nye bydele indenfor maksimalt 500 meter i vejledende gåafstand fra de nye boliger.

— At det sikres, at der i den eksisterende by maksimalt er 300 meter i vejledende gåafstand fra byens boliger til et grønt eller blåt område.

— At udvikling af eksisterende grønne og blå områder og anlæg af nye grønne områder og friarealer styrker borgernes livskvalitet, biodiversiteten og byens tilpasning til fremtidens klima.

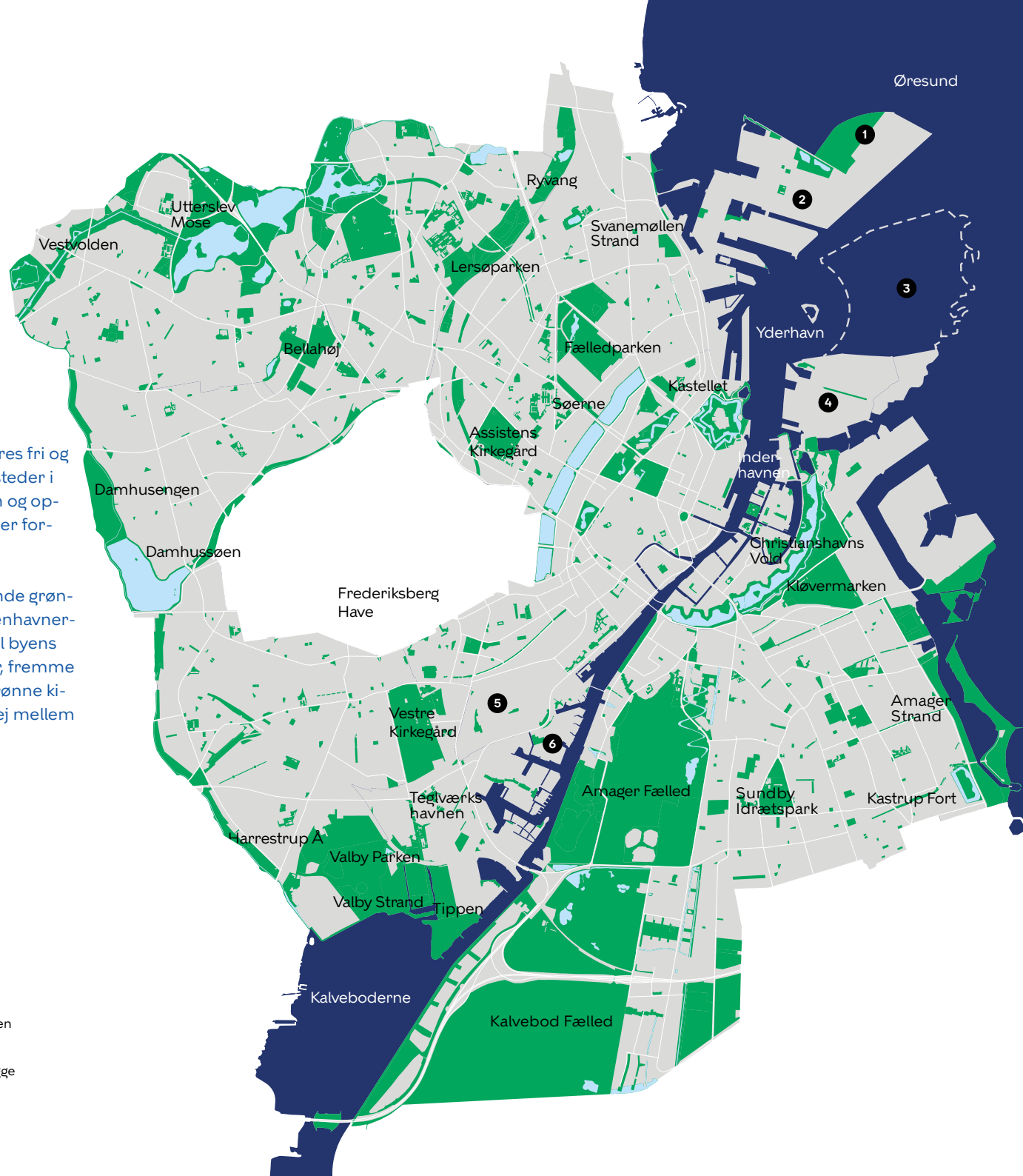
— At udviklingen af byens rekreative faciliteter og grønne/blå områder følger befolkningsudvikling og -sammen-sætning.

— At investeringer i grønne områder, byggerier, facader og byområder skal bidrage til at øge biodiversiteten i København.

— At der, så vidt muligt, sikres fri og lige adgang langs vandet alle steder i København, samt at kvaliteten og oplevelsen af byens vandområder forbedres.

— At flere sammenhængende grønne forbindelser skal give københavnere en mere attraktiv adgang til byens større grønne og blå områder, fremme biodiversitet og skabe flere grønne kiler med naturoplevelser på vej mellem områderne.

- ❶ Naturpark Nordhavn
- ❷ Ydre Nordhavn
- ❸ Kystlandskab Lynetteholm
- ❹ Nyt grønt område Refshaleøen
- ❺ Nyt grønt område Jernbanebyen
- ❻ Nyt grønt område Enghavebrygge

Kultur og fritid —

Mål for Københavns udvikling

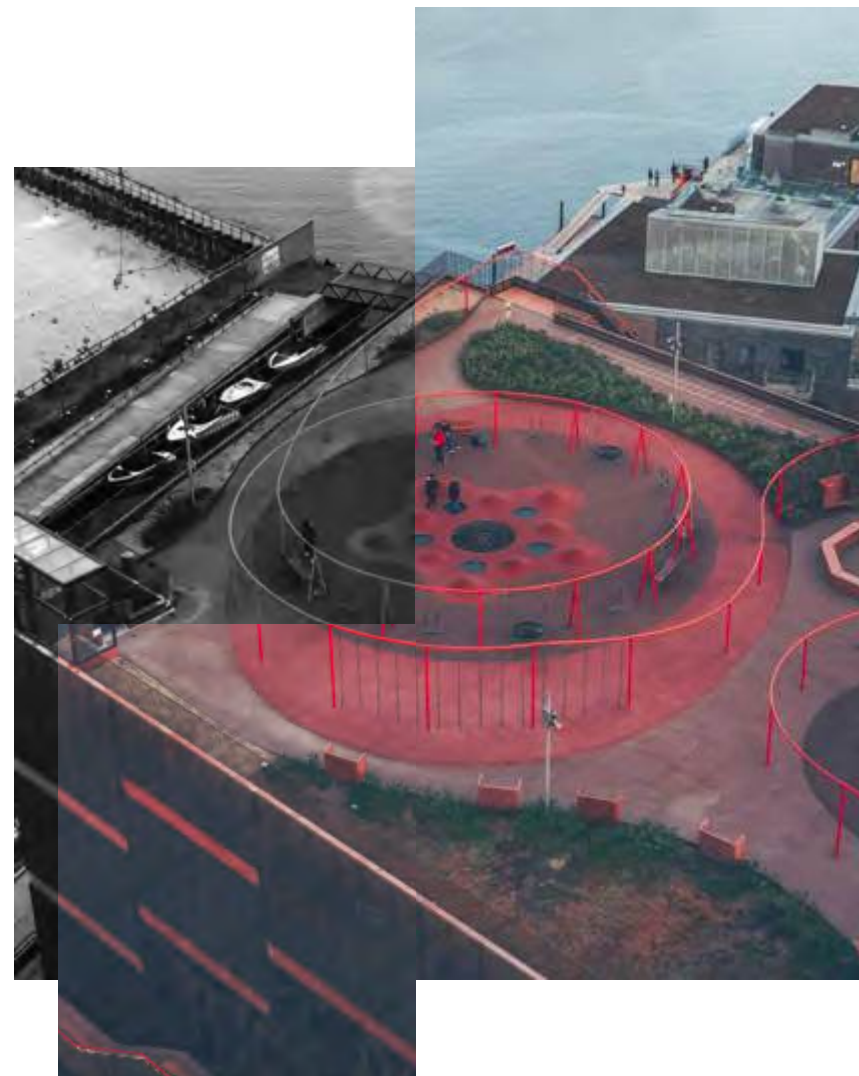
— At der skabes rammer for at indpasse faciliteter til sundhedsfremmende aktivitet, samt kultur- og fritidsaktiviteter i både nye og eksisterende byområder.

— At udviklingen af byens rum og rekreative faciliteter understøtter god mental sundhed og trivsel for alle københavnere.

— At muligheden for kunst og kultur i det offentlige rum skal indgå i Københavns Kommunes dialog med bygherrer om byens udvikling og konkrete projekter.

En levende by med kultur og fritid —

Der skal arbejdes for et sammenhængende kultur- og fritidsliv, hvor faciliteter og tilbud udvikles i takt med befolkningsudviklingen, så alle københavnere har adgang til kultur- og fritidsfaciliteter og -tilbud, der tilgodeser deres behov. I kultur- og fritidslivet skal der være plads til, at københavnere kan møde hinanden i fællesskaber fra det lokale foreningsliv til store samlende begivenheder. Det understøtter samtidig et sundt liv i København og inspirerer københavnere til at tage del i at bruge byen aktivt. Det gælder særligt byens børn og unge, som også i deres fritid skal kunne bruge byen på en måde, som stimulerer deres nysgerrighed og udvikling.

Kapitel 5 — Udvikling med respekt for byens sjæl

Københavns fysiske kulturarv er et levende vidnesbyrd om hovedstadens historiske udvikling med stor værdi for byens sjæl, identitet og egenart. Derfor udpeger kommuneplanen de bevaringsværdige bygninger og kulturmiljøer, som har særlig betydning for de mange små og store fortællinger i Københavns historie, så byen udvikles i balance mellem bevaring, omdannelse og nybyggeri.

Byens kulturarv —

Mål for Københavns udvikling

— At den eksisterende by udvikles i en balance mellem bevaring, omdannelse og nybyggeri, så byens arkitektoniske og landskabelige identitet og egenart fastholdes og styrkes.

— At de bærende kulturhistoriske og arkitektoniske værdier i byudviklingsområderne sikres gennem bevaring og omdannelse, så identiteten i de nye bykvarterer bliver historisk forankret.

— At byen udvikles med blik for værdierne i de sjælfule steder med særlig lokal betydning, som afspejler byens forskellighed og historie.

Bevaringsværdige bygninger med historie og sjæl — Rygraden i Københavns fysiske kulturarv er de mange bygninger på tværs af kommunen, som markerer sig i bybilledet med deres arkitektoniske og historiske kvaliteter.

For at værne om bygningsarven genudpeges i Kommuneplan 2024 over 8.000 bygninger som bevaringsværdige. Derudover udpeges 49 bevaringsværdige bygninger, som er udvalgt under kampagnen Byens Sjæl i 2022. Bevaringsværdige bygninger må som udgangspunkt ikke nedrives, før der er gennemført en offentlig høring og taget politisk stilling til den enkelte sag.

Værdifulde kulturmiljøer — Værdifulde kulturmiljøer er aflæselige helheder af strukturer, anlæg, bygninger m.m., der samlet knytter sig til og formidler fælles historier om Københavns udvikling. De er med til at definere byens identitet, og de skaber en historisk bevidsthed om fire overordnede fortællinger om København som hovedstad, havneby, produktionsby og velfærdsby. Målet med kommuneplanens udpegninger er ikke at udpege alt, men at illustrere byens udvikling gennem særligt udvalgte, så vidt muligt intakte, aflæselige eksempler.

København skal
være hoved-
staden, som
alle i landet kan
være stolte af
og gøre brug af.
København vil
være fremtid-
ens klimavenlige
hovedstad.

For mere information om proces,
høringer og baggrundsanalyser:
[kp24.kk.dk](https://www.kk.dk/kp24)

Kommuneplan 2024
Københavns Kommune.

Udarbejdelse
Økonomiforvaltningen med
inddragelse af repræsentanter
fra kommunens forvaltninger.

Redaktion
Københavns Kommune.
Økonomiforvaltningen.
Center for Byudvikling.

Foto
By & Havn/Peter Sørensen, Rune Johan-
sen, Klaus Bo, Thomas Høyrup Christen-
sen, Rasmus Hjortshøj, COWI, Arkitema,
Tredje Natur, Guiseppe Liverino, Astrid
Maria Rasmussen, Martin Auchenberg,
Visit Copenhagen, Gustav Skytte Riisager
og KK Design.

Design
KK Design.

